

10 greb til et stærkere samarbejde med civilsamfundet

Dette materiale henvender sig til lokalpolitikere, der ønsker at være politikskabende i arbejdet med at styrke samarbejdet mellem kommunen og civilsamfundet. De ti punkter er formuleret som inspirationsgreb, der kan bruges som afsæt for politiske drøftelser, prioriteringer og beslutninger. Punkterne er ikke en færdig model eller en tjekliste, men et bud på centrale opmærksomhedspunkter i udviklingen af et mere systematisk og langsigtet samspil mellem kommune, borgere og civilsamfund. Grebene kan anvendes samlet eller enkeltvis – afhængigt af lokale behov, politiske ambitioner og den organisatoriske kontekst.

- 1. Skab et fælles sprog:** Vi tror vi taler om det samme. Men det gør vi sjældent. Civilsamfundet er komplekst og mangfoldigt. Vi tænker på noget forskelligt, når vi taler om, at vi skal samarbejde og vi har ikke den samme forståelse for de potentialer og barrierer, der er. Den første opgave er at blive enige om ord, begreber og forståelser, så vi ved, hvad vi taler om.
- 2. Udarbejd en lokal civilsamfundsstrategi:** Der ambitiøst sætter konkrete mål for, hvad I vil opnå sammen med civilsamfundet og hvilke ressourcer, der er til at udvikle og fastholde samarbejdet. Flere kommuner er allerede i gang, og det virker særlig stærkt der hvor strategien oversættes til de enkelte velfærdsområders forskellige logikker og potentialer. Hvis I er modige, så inviterer I aktører fra civilsamfundet til at være medskabere i strategiarbejdet. Følg op på strategien gennem løbende dialoger med forvaltning og centrale civilsamfundsaktører. Bed om både tal og fortællinger, der kan gøre samtalerne indholdsrige.
- 3. Tænk civilsamfund ind i byrådsbeslutninger:** Forestil jer, at hver byrådsindstilling har et afsnit om civilsamfundets rolle og sammenhængen til foreningsindsatser. Få forvaltningen til at tydeliggøre samarbejdet så I som politikerne får anledninger til at drøfte potentialet i samarbejdet og kan sætte politisk retning for arbejdet.
- 4. Opret et 17.4-udvalg eller en følgegruppe,** der rådgiver kommunalbestyrelsen på møder hvor man fra begge sider drøfter:
 - Hvad er de største udfordringer lige nu?
 - Hvor kan vi sammen finde løsninger?
 - Hvad skal vi handle på – og hvem kan gøre hvad?
- 5. Kom på en "virkelighedstur" eller en studietur,** hvor I møder de mennesker, det handler om - de frivillige, borgerne, de ansatte. Hvad fungerer og hvad er udfordringerne for de frivillige på værestedet, for besøgsvennen eller når man er træner i en idrætsforening? Få øje på, at det at være frivillig er en del af det gode liv – som også kan bruges aktivt i kommunens arbejde (faktisk lever man op til 5 år længere, hvis man er frivillig). Og tal med lederne i civilsamfundsorganisationerne om de strategiske potentialer i samarbejdet, som I sammen skal forløse.

10 greb til et stærkere samarbejde med civilsamfundet

6. **Prioriter faste møderum og governance:** Tag ansvar for at facilitere en samtale på tværs af civilsamfundet. Hold ikke kun møder med enkeltorganisationer, men skab møderum og governancestrukturer, hvor kommune og flere civilsamfundsaktører på tværs mødes og skaber værdi sammen om de store samfundsudfordringer. Og hvor I kan tale om at bringe fælles ressourcer godt i spil på tværs.
7. **Gå i dialoger med borgerne:** Bed jeres forvaltning om at komme med en plan for, hvordan jeres kommune kan arbejde med åbent demokrati, civilsamfundsdialoger og arbejdet med borgerinddragende processer. Insister på, at det skal være reel inddragelse og ikke pseudoprocesser. Og prioriter selv at være en del af dialogerne med borgerne. Find ud af hvem der kan hjælpe jer med at være ambitiøse i det borgerinddragende arbejde. Og find inspiration i de kommuner, der er godt i gang.
8. **Vær den åbne kommune:** Gør lokaler tilgængelige, del jeres viden, spil hinanden gode. Retænk det at være åbent; Er der lås på døren? Er der nogen der griber engagementet? Er I generøse med jeres ressourcer? Husker I, at I er til for alle kommunens borgere – ikke kun dem, der udgør målgruppen i den enkelte forvaltning? Der findes mange stærke eksempler på, hvordan man som kommune kan være mere åben.
9. **Kig på bureaukratiet:** Hvor nemt er det at søge jeres §18-midler og andre puljer? Hvor nemt er det at finde vej til de rette i kommunen, som man skal samarbejde med? Er arbejdet forankret på et strategisk niveau? Der afsættes allerede i dag økonomiske ressourcer og tid til samarbejde – men kan det gøres lettere og er der fokus på det langsigtede samarbejde fremfor korte projekter?
10. **Vær modige:** For at lykkes kræver det tydelig politisk rammesætning og organisatorisk prioritering - og masser af mod til at være nysgerrige og undersøgende på, hvad samarbejdet kan og hvordan det kan styrkes. Det kræver, at begge sektorer over sig på at gøre det i praksis – og løbende lærer af erfaringerne. Og det kræver et blik for, at det ikke er gjort med en beslutning i byrådet. Et tættere samspil med civilsamfundet kræver både en kulturforandring og en ny forståelse af kerneopgaven i kommunens forvaltninger. Her er der brug for politikere, der vedvarende har fokus på, at det faktisk kommer til at ske.

Du er altid velkommen til at kontakte os hvis du vil høre mere;

- Dorte Bukdahl, Mobilize Strategy Consulting, dbu@mobilize-nordic.com, tlf: 25324614
- Maj Morgenstjerne, Substans-konsulenthus, maj@substans-konsulenthus.dk, tlf: 20706658